

مویه راک نوازان

نوشته الکساندر سوکولانسکی

اسامیزدات) محبوبیت یافته بود به تدریج خودش را به عنوان فولکلور مدرن و اصیل تثبیت کرد. این موسیقی، موسیقی سبک رسمی را به مسخره گرفت و با استقرار فرهنگ جماعتی خودکامه رویارویی مستقیم یافت. مبارزه سرکوب کننده‌ای که در ۱۹۸۳ بر علیه راک‌نوازان انجام شد به زنده‌گیهای بسیار صدمه زد اما توانست این جنبش به سرعت در حال رشد را سرکوب کند. تا نیمه دهه ۱۹۸۰ جنبش راک هنوز فعالیت مخفی داشت اما یک شبکه تولید و حشط ایجاد کرده بود.

در نیمه دهه ۱۹۸۰ جو اجتماعی نا حدی آرامتر شد و موج تازه‌ای از خوش بینی به وجود آمد. شاید جهان هنوز در جهت بهتر شدن تغییری نکرد، بود، اما مردم دست کم در ارتباط خود با آن آزادی‌هایی به دست آورده بودند. روح همبستگی و میل به عمل چارچوب ذهنی جدید را مشخص می کرد. موسیقی راک به سرعت روحیه نهاجمی اش را کنار گذاشت و طبیعتی آندیشمند به خود گرفت.

سرانجام راک از مخفیگاه بیرون آمد. صفحه‌های راک پُر و منتشر شده کنسرت‌های توده‌ای برپا شدند. برنامه‌های تلویزیونی به موسیقی راک اختصاص یافت و گروه‌های راک برای اجرای برنامه در کشور سفر کردند. اما قانونی شدن موسیقی راک دوره افسی به دنبال داشت. در جامعه بازر، راک دیگر زبان جهانی ارتباط بین جوانان ناسازگار نبود. بسیاری از روشنفکرها نیز اشتیاق خود به راک را از دست دادند. شاید راک روسی قابلیت هر چیز را داشت مگر تبدیل شدن به شکلی دیگر از هنر. نسل جدید نواشه غیر الکلی می خواهد. راک شوروی بیش از حد قوی است.

با این حال، چند گروه راک روسی با پشتگرمی وارد دهه ۱۹۹۰ می شوند. برجسته‌ترین آنها گروه دود است که تکخوان آن پوری شوچوک برای هر چالشی اعلام آمادگی می کند. شاید آواز قوی راک روسی هنوز خواننده نشده است.

ترجمه امید اقتداری

بورس گر بشپکوف، یکی از رهبران جنبش راک روسی در دهه ۱۹۸۰. زمانی که بیشتر راک نوازان روسی بخوبی با فقر، زندگی زیرزمینی و آزار آشنا بودند، گفت هراک فقط موسیقی نیست، شیوه‌ای از زندگی است.

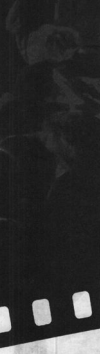
موسیقی راک بین اواخر دهه ۱۹۶۰ و اواخر دهه ۱۹۷۰ به عنوان موسیقی‌ای که تصویری پویا و جذاب از تمدن غربی در خود دارد در فرهنگ روسی جنب شد. گوش دادن به این نوع موسیقی با نواختن در یک گروه راک شکل نسبتاً بی‌خطر مخالفت با رژیم بود.

اوایل حتی ابتدایی‌ترین وسایل شایاب بود و دستیابی به صحنه با سالن نمایش برای راک نوازان مشکل بود. آوازخوانی با همراهی گیتار در آپارتمانهای خصوصی سنتی شد که امروز هم رایج است. جنبش راک به شدت تحت تأثیر شاعرها و ترانه‌سرایان بسیار محبوبی چون ولادیمیر ویسوتسکی، بولات آکودزاوا و الکساندر گالچ قرار گرفت. شعرهای غنی از مفاهیم اجتماعی و سیاسی راک معمولاً از خود موسیقی آن مهمترند.

نسل راک روسیه متعلق به فرهنگ تارخضایی، سرخوردگی و محرومیت بود. گروه آکواریم لنینگراد چنین می خواند: در قص نازده می‌دانیم، اما با نداریم. رفیق فیلم نازده می‌بینیم، اما توفیقش کرده و تمام خشم و تنفر خودش را از زندگی کیه تغییر ناپذیر می نمود بیان کرد.

در اوایل دهه ۱۹۸۰ نسل راک با هنرمندان شاعرها و کارگردانهای جوان و فرآوانگاره تاتر و سینما تماس نزدیک برقرار کرد. آنها در نوعی فضای زیرزمینی و در تبادل فعال از انگار زندگی و کار می کردند. در این دوره، موسیقی راک تبدیل به پدیده‌ای اصیل و منحصر به فرد از فرهنگ روسی شد. گروه‌های چون آکواریم، کینو و زو، که مایک ناسوتونکو، تکخوان آن، راک اندرول سنتی و بالادهای زیبایی روسی را در برنامه‌های می‌سازند. سلیقه ما را دگرگون کردند.

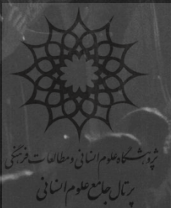
راک روسی که پنهانی و از طریق تشریفات مسخری

الکساندر سوکولانسکی

منفذ هنر و نمایش در شوروی است. آثار متعدد او در زمینه تئوری و عمل تاتر مدرن، آوانگارد و فرهنگ راک دربرگیرنده تصاویرهای آزار روسی است.

آیا راک روسی اکنون که از زیر زمین بیرون آمده
می‌تواند زنده بماند؟

در جلوی تصویر، پیوتر مامونوف
تکنولوژیک گروه راک روسی